

Annuit Metropolita, et secretarius ex ambone legit decretum.

«Quum ea omnia, quæ pertractanda sunt adhuc expedire nequiverint, de mandato Rmi. Domini Archiepiscopi, et Rmorum. Patrum assensu, presens sessio continuabitur hac ipsa die, hora quinta post meridiem.»

Promotor petiit a notariis confectionem instrumentorum, quibus *Conficiemus* respondentibus, Archiepiscopus surgens manu synodo benedixit, nihil dicens, atque depositis paramentis, omnes ut in præcedenti sessione recesserunt.

CONTINUATIO SESSIONIS.

Hora quinta post meridiem, adunatis omnibus, ad templum pervenit Archiepiscopus cum Rmis. Patribus, et adorato SSmo. Sacramento, et in presbyterio omnibus paratis prout in cæremoniali, orationem *Adsumus* recitavit. Sedentibus omnibus promotor accessit, factaque reverentia dixit:

«Exme. ac Rme. in Christo Pater: Quoniam ea quæ legenda erant decreta ob temporis angustiam in mane omnia legi minime licuit, idcirco ego concilii promotor insto ab Excellentia vestra decerni, ut eorum decretorum lectio continuetur.»

Respondit Metropolita: *Ita decernimus et mandamus*, atque secretario tradidit decreta *de Sacramentis et Sacramentalibus*. Ascendens ambonem decreta legere incœpit, lectionem prosequentibus alternatim illius sociis, ac denuo ipsemet secretarius, qui post lectionem expletam Patres interrogavit: *Reverendissimi. Patres, placentne vobis hæc decreta?*

Ad exquirenda vota accedente alio secretario cum notario, responderunt Patres *Placent*, cumque illi Metropolitæ retulissent, alta voce dixit: *Decreta omnibus Patribus placuerunt, ideo Deo agendæ sunt gratiæ*. Patribus *Deo gratias* respondentibus, promotor petiit indictionem quartæ sessionis, e audito Rmorum. Patrum voto, secretarius ex ambone decretum publicavit, quo sessio indicitur pro die 29 Julii, feria scilicet VI sequenti, hora octava matutina.

Institit promotor pro instrumentorum confectione, et responso accepto a notariis, ad locum suum rediit.

Tunc ambonem ascendit canonicus diaconus, et omnibus genuflexis sequentia proposuit orationis capita:

«Orate, fratres carissimi, Deum a quo bona cuncta procedunt, quique nos in societatem vocavit Filii ejus Jesu Christi, ut pro ipso legatione fungamur; ut adaugeat nobis fidem, et charitatem in cordibus nostris magis magisque accendat, qua omni zelo divini nominis gloriam semper, et ubique et in omnibus procuremus.»

«Orate misericordiarum Patrem, qui cor contritum et humiliatum nunquam despicit, ut pro sua benignitate dimittat nobis omnia quæ ex fragilitate nostra in divino ministerio commisimus, ut spiritu mentis nostræ renovati, crescamus per omnia in eo qui est caput Christus, cui semper ut palmites viti adhæreamus.»

«Orate dominum messis, ut operarios multos et strenuos mittat in messem suam, ut fidelissime in vinea Patris familias laborantes, fructum afferant centesimum se ipsos salvantes, et populum.»

Post orationem surgens Metropolita, et apertis januis, solemniter benedictionem impertivit, et exutis sacris paramentis, per portam primariam egressus est cum Rmis. Patribus a capitulo associatis, et ad suas residentias omnes redierunt.

CONGREGATIO QUARTA GENERALIS.

Ut in præcedentibus, cursores per monitum synodalibus congregationem quartam generalem intimarunt, et locum tenuit die 28 Julii, hora nona matutina. Precibus in ea de more recitatis, synodales schemata de *Ecclesia ejusque hierarchia et regimine*, necnon de *Sacramentis et Sacramentalibus* in tertia solemnè sessione publicata decreta restituerunt. Secretarius commissionis cui examen et studium decretorum de *Cultu divino* demandatum erat, publicam lectionem dedit voti commissionis decreta probantis, aliasque additiones et emendationes proponentes, quæ notario tradidit. Reverendissimus Præses synodalibus invitavit, ut servato ordine titulorum, suum sensum patefacerent, et a nonnullis eorum factæ observationes et additiones propositæ, notario in scriptis traditæ fuerunt, ut Rmi. Patres super illas in privata ipsorum congregatione sententiam pronuntiarent.

Cum vero matutinæ horæ finem darent, prorogata fuit congregatio ad quintam horas vespertinam, et tunc super schema de *Perfectione cleri* eodemque modo ac in matutinis horis, et informatio quintæ commissionis exarata fuit, et auditæ discussæque fuerunt synodalium observationes. Deo precibus elevatis juxta normam, dimissa est congregatio, et Rmi. Patres circa proposita in sessione privata expendentis et sententiam definitivam dantes, de decretis in solemnè sessione publicandis convenerunt.

SESSIO QUARTA SOLEMNIS.

Omnibus ut in præcedenti peractis, sessio solemnè quarta celebrata fuit die 29 Julii, S. Marthæ Virg. dicata: sacrum solemnè de Spiritu Sancto faciente Exmo. ac Illmo. D. Episcopo Zamorensi, ceterisque omnibus juxta Pontificalem Romanum expletis, dimissus est populus. Promotor certior factus de januis clausis, suum officium explevit instans ut decretorum publicatio continuaretur, et uti rogavit, Metropolita jubente, secretarius de ipsius Magnitudinis manu sumpsit decreta, et cum sociis alternando ex ambone ea legit, quæ de *Cultu divino*, parata jam fuerant. Lectionis horum decretorum fine adepto, patres interrogavit: *Rmi. Patres: Placentne vobis hæc decreta?* Ad eos recurrente secretario altero cum notario, omnes *Placent* responderunt. Audita relatione Metropolita dixit: *Decreta omnibus Patribus placuerunt, ideo Deo agendæ sunt gratiæ*. Respondentibus Patribus *Deo gratias*, accessit promotor postulans, ut sessio ad horam quintam vespertinam prorogaretur; et Patribus assentientibus ac mandante Archiepiscopo, ita decretum initum et

denuntiatus fuit. Tunc promotor pro confectione instrumenti notarios requisivit, et a sacris vestibibus exiit Rmi. Patres in domum prodierunt.

SESSIONIS QUARTÆ PROROGATIO.

Hora in matutinis mandata, Rmi. Patres cum Metropolita in ecclesiam convenerunt, et Smo. Sacramento ab illis adorato, sacra indumenta induti sunt, et omnibus in presbyterio paratis, et ab Archiepiscopo oratione *Adsumus* dicta, sessio continuata fuit; ac instante promotore, Emmus. ac Reverendissimus Præses, annuens et jubens, tradidit secretario decreta ad *Perfectionem Cleri* pertinentia. Alternando cum sociis, secretarius in ambone hæc decreta legit usque in finem, quo accepto, Patres interrogavit: *Rmi. Patres, Placentne vobis hæc decreta?* Vota exquisita fuerunt ab alio secretario cum notario, respondentibus Patribus *Placent*, et ab illis Metropolitæ delata, clara voce dixit: *Decreta omnibus Patribus placuerunt, ideo Deo agenda sunt gratiæ, et* istis respondentibus *Deo gratias*, promotor institit pro indictione quintæ et postremæ sessionis concilii. Audito Rmorum. Patrum voto, secretarius ex ambone decretum publicavit, quo sessio indicitur pro die 1 Augusti, feria scilicet II sequentis hebdomadæ, hora octava matutina. Pro instrumentorum confectione notariis promotor notificavit, et responso accepto ad suum stratum rediit. Tunc ambonem ascendit canonicus diaconus, et omnibus genuflexis sequentia proposuit orationis capita:

«Orate fratres carissimi, pro Sanctissimo Domino Nostro Papa Leone, ut cum sacro Cardinalium Collegio populos omnes sibi commissos sancte ac feliciter gubernet, et ut Deus Omnipotens eum tot doloribus et augustiis oppressum, divinis repleat consolationibus et incolumem servet, atque Sanctam Catholicam Apostolicam Romanam Ecclesiam extollat et augeat toto orbe terrarum.»

«Orate pro reverendissimis hujus provinciæ præsulibus, ut benignissimus Deus eorum mentes et corda Spiritu Sancto suo repleat, eosque ita in omnibus dirigat, roboret ac tueatur, ut postquam eclesiis suis vitæ exemplis, et præceptis salutaribus profuerint, una cum adjutoribus et comministris suis, virtutum et laborum coronam assequantur æternam.»

«Orate Deum et Dominum Nostrum Jesum Christum, ut omnibus in sortem Domini vocatis, cunctis qui in seminariis ad sacros ordines suscipiendos se preparant, et iis, qui vitæ religiosæ disciplinam profitentur, det perseverantem in castitate, in caritate, et in sancta obedientia spiritum, atque ita virtutum omnium lumine faciat coruscare, ut inde fideles populi salubriter instruantur.»

Oratione expleta surrexit Metropolita, atque apertis januis solemnem benedictionem impertivit, et depositis vestibibus sacris, una cum Exmo. Præside Rmi. Patres per portam primariam e templo, debita associatione a capitulo facta, abierunt et ad suam residentiam redierunt.

CONGREGATIO QUINTA GENERALIS.

Munus suum cursor per monitum adimplens, quintam generalem Congregationem synodalibus notam fecit, et hac de causa locum tenuit die 30 Julii hora nona matutina. Precibus dictis, synodales schemata de *Cultu divino et de perfectione cleri*, quorum decreta in quarta solemnibus sessionibus fuerunt lecta, restituerunt. Juxta servatam normam, secretarius commissionis cui tributum fuerat examen et studium decretorum de *Vita christiana*, publice manifestavit votum ipsiusmet commissionis quæ etsi decreta probavit, nonnullas additiones et emendationes proposuit, quæ notario tradidit. Invitavit tunc Excellentissimus Præses synodales, ut, servato ordine titularum, si quæ essent, observationes aut additiones proponerent, et suum sensum patefacerent, et a nonnullis eorum aliquæ factæ sunt, quas in scriptis tradiderunt notario. Secretarius septimæ commissionis lectionem publicam dedit voti ipsius probantis decreta ei tradita ad *bona ecclesiæ* pertinentia, et postquam auditæ discussæque fuerunt aliæ synodalia observationes, et a notario collectæ quæ in scriptis fuerunt propositæ, altissimo Deo precibus de ritu elevatis, congregatio dimissa fuit. Rmi. Patres in privata sessione iudicium super proposita expenderunt, definitivam sententiam pronuntiarunt, convenientes circa decreta in proxima solemnibus sessionibus publicanda

SESSIO SOLEMNIS ULTIMA.

Die 1.ª Augusti, octava S. Jacobi Apostoli Hispaniarum patroni, post chorale officium in metropolitana peractum, hora octava ad ipsam pervenerunt Rmus. Metropolita cum ceteris Patribus, qui a capitulo Metropolitano excepti, post adorationem Smi. Sacramenti, ad presbyterium ascenderunt, ubi Archiepiscopus, præparatione facta, Pontificalia indumenta accepit ad solemnem Missam celebrandam. Ceteri Rmi. Patres pluviale induerunt. Missa de Spiritu Sancto cum oratione pro gratiarum actione solemniter decantata, Rmus. Metropolita cum pluviali ad faldistorium descendit, et antiphona, psalmo, orationibus, Evangelio et hymno *Veni Creator* solemniter cantatis, dimissus est populus.

Promotor instavit pro lectione decretorum quæ præparata erant pro hac ultima sessione. Archiepiscopus ea tradidit secretario, scilicet de *Vita christiana*, et de *Bonis Ecclesiæ*, quæ ex ambone lecta sunt ab eodem secretario alternatim cum sociis usque in finem. Completa lectione, de mandato Metropolitanæ, secretarius Patres interrogavit: *Rmi. Patres, placentne vobis decreta modo lecta?* Tunc alter secretarius cum notario vota a singulis Patribus exquisierunt, et ea omnia favorabilia Archiepiscopo retulerunt, qui ait: *Decreta lecta placuerunt omnibus Patribus, ideo Deo agenda sunt gratiæ*, et Patres responderunt *Deo gratias*.

Primus promotor postulavit ut sessio prorogaretur ad horam quintam post meridiem, atque de assensu Patrum et mandato Archiepiscopi decretum et denuntiatus fuit.

Instavit promotor pro confectione instrumenti, et exutis sacris indumentis, Rmi. Patres e templo egressi sunt.

CONTINUATIO SESSIONIS.

Hora quinta post meridiem ad ecclesiam advenerunt cum Metropolitanano Rmi. Patres, et postquam Smum. Sacramentum adoraverunt, sacra indumenta induti sunt, et dicta ab Archiepiscopo oratione *Adsumus*, sessio continuata est, adstantibus magistratibus, aliisque qui invitati fuerant, cum innumero ac devotissimo populo fideli.

Institit in primis promotor, dicens:

«Excme. ac Rme. in Christo Pater: Antiquus mos in Conciliis provincialibus exigit, ut duo saltem testes synodales pro qualibet diœcesi deligantur et nominentur. Quamobrem ego Concilii promotor, insto et oro, ut dominatio vestra Rma. decretum de eligendis et electis testibus synodalibus promulgandum decernere dignetur.»

Dicente Metropolitanano *Ita decernimus et ordinamus*, accessit secretarius, atque de illis manu accepit, et ex ambone legit sequens

DECRETUM

DE TESTIBUS SYNODALIBUS.

«Introductam antiquitus salutarem consuetudinem ut in synodis provincialibus, ex unaquaque provinciæ diœcesi, duo, pluresve deligantur viri ecclesiastici doctrina et pietate conspicui, qui testes synodales constituantur, tenendam esse in Domino statuimus. Horum erit diligenter inquirere an aliquid in diœcesi, cui adscripti sunt, corrigendum, seu emendandum sit, cognitumque in proxima provinciali synodo referre, ut si de rebus quibusvis antea minus provisum fuerit, rectius per synodum provideatur. De consilio igitur et assensu Rmorum. Patrum testes synodales eligimus, et electos plane declaramus:»

Pro Vallisoletana Diœcesi. Lic. D. Philippus Amo Luis, Canonicus Doctoralis et Vicarius generalis. Dr. D. Andreas Herrador Cea, Canonicus Fiscalis curiæ Metropolitanæ.

Pro Abulensi. Dr. D. Marianus Navarro, Canonicus Doctoralis. Lic. D. Franciscus Pindado, Canonicus Lectoralis.

Pro Asturicensi. Lic. D. Pelagius Gonzalez Conde, Decanus. Lic. D. Philippus Rodriguez Arias, Canonicus Pœnitentiarius.

Pro Civitatensi. Dr. D. Leonardus Malo Heredia, Decanus. Lic. D. Joseph Gonzalez Sistiaga, Canonicus Magistralis.

Pro Salmaticensi. Dr. D. Raymundus Barberá, Canonicus, Vicarius generalis. Dr. D. Franciscus Jarrin, Canonicus Magistralis.

Pro Segoviensi. Dr. D. Thomas Baeza Gonzalez, Decanus. Dr. D. Gabriel Rebollo Ballesteros, Canonicus.

Pro Zamorensi. Dr. D. Joannes Pujadas, Canonicus Doctoralis. Lic. D. Casimirus Erro et Irigoyen, Canonicus Magistralis.

«Ut autem officio suo legitima et solemnî ratione devinciantur, qui ex illis hic præsentibus sint, illico in manus nostras, qui absentes, postea in Antistitis sui manus jurabunt, se munus susceptum pro Deo et propter Deum fideliter esse impleturos, et postposito quolibet affectu sinistro, vel ante Concilium Episcopis suis et Metropolitanano, si postulaverint, vel ipso Concilio congregato, relatores quæ indagaverint, et correctione indigere non verint.»

Lecto decreto, a Cæremoniarum magistrò comitati ad Rmum. Metropolitanam accesserunt testes electi, et ante ipsum genuflexi juramentum emisserunt his verbis.

«Ego N. electus testis synodalis, juro me fideliter munus meum impleturum, et omni remoto affectu ac cupiditate, relaturum futuro Concilio Provinciali quicquid dignum fuerit, ad sacrorum canonum mentem, referre, vel ante ipsum, si a Metropolita, vel a meo Episcopo id a me postulatum fuerit. Sic me Deus adjuvet, et hæc Sancta Dei Evangelia.»

Instavit deinde promotor pro subscriptione decretorum dicens:

«Excme. ac Rme. in Christo Pater: Quum omnia quæ in synodo statuta et definita fuerunt palam jan recitata sint, cumque Rmis. Patribus, qui tamquam iudices interfuerunt, jus sit atque officium subscribendi Concilii decreta; ego Urbanus Ferreiroa ipsius Concilii promotor, insto et exoro ut dominatio vestra Rma. decretorum subscriptionem faciendam decernere dignetur.»

Respondit Archiepiscopus *Ita fieri decernimus*, et ad aram maximam accedens ipse, et, ordine servato, post illum, ceteri Rmi. Patres, in cornu Epistolæ subscripserunt decreta Concilii, præsentibus notariis et testibus.

Ad loca sua reversis Patribus, petiit promotor futuri Concilii indictionem dicens:

«Excme. ac Rme. in Christo Pater: In conciliis provincialibus usus viguit, ut in fine ultimæ sessionis tempus Concilii subsequenti proximi præfigeretur atque promulgaretur.

«Quare ego hujus Concilii promotor, insto et oro ut Dominatio vestra, juxta eundem usum, tempus celebrandi Concilii provincialis proximi jam nunc determinare et præfigere, ac decretum de hoc promulgandum mandare velit.»

Annunte Archiepiscopo cum Patribus, secretarius accepit et publicavit

DECRETUM

DE PROXIMO CONCILIO PROVINCIALI.

Antiquum morem sequuti, quo in ultima sessione Conciliorum provincialium subsequenti proximi Concilii tempus præfigitur; de assensu Reverendissimorum Episcoporum comprovincialium nostrorum statuimus ac

decernimus, sequens Concilium provinciale anno 1890 celebrandum esse, ita tamen ut hic terminus prorogari aut contrahi ex legitima causa possit, prout rerum ac temporum ratio in provincia nostra utilitati ecclesiae conducere videbitur.»

Accesit iterum promotor et instavit dicens:

«Exme. ac Rme. in Christo Pater: Quum ea omnia quae Patribus in hoc Concilio deliberare et statuere placuit, Deo auxiliante, feliciter peracta et ad finem deducta sint, et pastoralis cura Rmos. Episcopos, qui huic synodo intersunt, ad gregem ipsis creditum revocet; ego Concilii promotor, insto et enixe peto, ut dominatio vestra Rma. huic Concilio finem imponere, et Decretum de Concilio finiendo et finito promulgandum decernere dignetur.»

Votis Patrum exquisitis, Metropolita declaravit finem Concilii fieri et jam factum esse, et tradidit secretario, ex ambone legendum

DECRETUM DE CONCILIO FINIENDO.

«Quum omnia, quae hoc Concilium Provinciale deliberanda, statuenda, et decernenda sibi proposuit, Deo adjuvante, jam pertractata, et ad finem deducta sint, et Patres synodales ad gregis sui curam reverti optent; de assensu eorumdem Rmorum. Patrum statuimus ac decernimus huic Concilio nostro nunc finem fieri, et jam factum esse. *Deo gratias.*»

Deinde pulpitem in cornu Evangelii ascendens Archiepiscopus, diaconis ipsum comitantibus, Concilium allocutus est sequentibus verbis.

Venerabiles Fratres: Dilectissimi Filii.

«Magnificate Dominum mecum, et exaltemus nomen ejus in idipsum (1), coram omnibus viventibus confitentes illi, quia fecit nobiscum misericordiam suam (2). Ipse enim incœpit in nobis opus bonum (3), suaviter et fortiter inserens in cordibus nostris desiderium et propositum celebrandi totius provinciae synodalem conventum. Ipse benignissime adjuvit in praeparatione, direxit in actione, et adest in consummatione. Illi soli ergo, et nulli alteri, sit honor et gloria. Vere enim nobiscum laboravit: unde confidentiam habemus, quod ipse opus suum bonum et sanctum perficiet usque in diem Christi Jesu (4), dummodo nos, partes nostras agentes, laboremus ut boni milites ipsiusmet regis et ducis (5).

»Hoc faciamus, venerabiles fratres. In Concilio bonum semen seminavimus. Faxit Deus, ut in terram bonam cadens, fructum afferat centesimum. Afferet quidem; sed in patientia, quae nobis necessaria est, ut voluntatem Dei facientes reportemus promissiones (6). Afferet quidem; ast non ex nobis, sed ex Deo, nam neque qui plantat est aliquid neque qui rigat, sed qui incrementum

(1) Psalm. XXXIII, 4. (2) Tob. XII, 6. (3) Philip. I, 6.
(4) Id. id. (5) 2 Tim. II, 3. (6) Hebr. X, 36.

dat Deus (1). Nec possumus non sperare, quod qui administrat semen seminati, multiplicabit semen vestrum, et augebit incrementa frugum justitiae vestrae (2).

»Suscepti operis ratio duabus quasi partibus conflatur: constitutione, et adimplemento. In hoc fideles et assidui esse oportet, sicut in illa prudentes. Si prudentiam ergo in sanciendo adhibuistis, fidem et zelum in exequendo praestemus, ut et prudentes et fideles servi inveniamur a Domino, qui constituit nos super familiam suam (3).

»Quae sancta, quae canonica, quae justa, quae utilia in Domino aestimavimus, verbis sancimus, scriptaque lege exarata sunt. Ast exaravimus ea, non ut in codice pictis litteris inspiciantur, forsanique laudentur tamquam eruditionis monumentum, sed ut in tabulis cordis scripta legantur, et omni conatu opere compleantur. A nobis in primis adimplenda sunt, venerabiles fratres, qui speculatores dati sumus domui Israel, ut audientes ex ore Dei sermonem, annuntiemus populis ex eo (4), pascentes qui in nobis est gregem Dei, et providentes secundum Deum, forma facti gregis ex animo (5), ut cum auctore et consummatore fidei Christo Jesu (6), pro quo legatione fungimur (7), incipientes facere et docere, dicere possimus: exemplum dedi vobis (8): Venite post me (9); haec enim est via; ambulate in ea, et non declinetis, neque ad dexteram, neque ad sinistram (10).

»A vobis, deinde, et nobiscum, dilectissimi filii, qui ad hanc synodum accedentes, scientia ac prudentia vestra nostri cooperatores fuistis; et ab omnibus, qui in sortem Domini vocati, in adjutorium Episcoporum electi sunt, et pro hominibus constituti in iis quae sunt ad Deum (11). Quae lecta sunt decreta, audistis; ea, postquam a Sancta Sede revisa fuerint, et a nobis promulgata accipite, non tamquam hominis verba, sed tamquam verba ecclesiae, cui obedire oportet, et cujus ministerio nobiscum mancipati estis; tamquam verba ipsius Christi, quae spiritus et vita sunt (12). Ponite, ait Dominus, verba mea in cordibus et in animis vestris, et suspendite ea pro signo in manibus, et inter oculos vestros collocare (13). Haec facientes, docete filios vestros, id est fideles Christi, ut illa meditentur (14), quae ad illorum agendi rationem spectant, ut vivida fide, quae per caritatem operatur (15) viam mandatorum Dei, dilatato corde, et inoffenso pede cucurrant, certam suam electionem et vocationem facientes (16), ut videant omnes opera eorum bona, et glorificent patrem nostrum qui in caelis est (17).

»Hoc ni fiat, quid proderit synodum provincialem habuisse? Leges profecto, etsi optimae, muta tamen res sunt: ut loquantur, et moveant, vita animandae, praxi exercendae sunt, et certe quidem non auditores legis justis sunt apud Deum, sed factores legis justificabuntur (18).

(1) I. Cor. III, 7. (2) 2 Cor. IX, 10. (3) Math. XXIV, 45.
(4) Eccl. XXXIII, 7. (5) 1. Petr. V, 2. (6) Hebr. XII, 2. (7) 2. Cor. V, 20.
(8) Joann. XIII, 15. (9) Matth. IV, 19. (10) Prov. IV, 27. (11) Hebr. V, 1.
(12) Joann. IV, 64. (13) Deut. XI, 18. (14) Id. XI, 19. (15) Gal. V, 6.
(16) 2. Petr. I, 10. (17) Matth. V, 16. (18) Rom. II, 13.

»Scientes vero, quia non sumus sufficientes a nobis quasi ex nobis, sed sufficientia nostra ex Deo est (1), fervidis orationibus, in spiritu humilitatis, adeamus cum fiducia ad thronum gratiæ, ut misericordiam consequamur, et gratiam inveniamus in auxilio opportuno (2), quo nobiscum, et unusquisque pro modulo suo, tam clerici quam fideles, quæ recta sunt, videant; et ad implenda quæ viderint, convalescant, atque salutem assequantur, quæ, est in Christo Jesu cum gloria cœlesti (3). Ad ejus sacratissimum Cor omnes nobiscum accedant ut illuminentur (4), et ignis omnium cordibus exardescat, quem venit mittere in terram, nihil volens, nisi ut accendatur (5). Ad Jesum per Mariam accedamus quæ ejus mater, et mater nostra est, per quam ipse omnia nos habere voluit (6). Ad Jesum et Mariam, exemplo et suffragio suo, trahant nos sancti patroni nostri, ut stabiles et immobiles perseveremus abundantes in opere Domini semper, scientes quod labor noster non est inanis in Domino (7). Oremus etiam nos omnes pro invicem ut salvemur (8).

»Operi nostro coronidem imposituri, et priusquam in osculo pacis ad invicem divellamur, venerabilis fratres in Christo dilectissimi, accipite á minimo inter vos, indigno hujus concilii præside, gratias, easque quam maximas, pro laboribus vestris, pro vestra in me caritate. Sinceram quoque gratiarum actionem recipite a me vos omnes, carissimi in Christo, pro opere bono, quod in adjutorium nostrum accurrentes operati estis. Deus ipse sit vobis merces magna nimis (9).

»Et nunc, Domine Deus, quid retribuemus tibi pro omnibus, quæ tribuisti nobis in nomine tuo aggregatis? Tu docuisti nos quid agamus, quo gradiamur ostendisti. Dignus es Domine Deus noster accipere gloriam et honorem, et virtutem et benedictionem (10). Laudamus te, benedicimus te, adoramus te, gratias agimus tibi. Multiplica nunc et semper super nos misericordiam tuam: da robur et auxilium, ut quæ ex synodali actione nostra tibi sint placita, et a tuo in terris Vicario probata, ea et dictis exequamur et factis, unde videamus bona Jerusalem, et accipiamus immarcessibilem coronam gloriæ ab æterno pastore et Domino nostro Jesu Christo, qui est Deus benedictus (11), et cui sit honor, et gloria, et imperium in universa æternitatis sæcula (12). Fiat, fiat.»

Post allocutionem ad sedem suam reversus est Rmus. Archiepiscopus, et stans versus altare, intonavit hymnum *Te Deum laudamus*, quem cantores, sonantibus organo et musicis instrumentis solemnissime prosecuti sunt, dum clerus civitatis, omnesque synodales cum Rmis. Patribus per omnem ecclesiam processionem instituerunt. Ad presbyterium reversa processione, hymnoque finito, stans Metropolitanus orationem *Nulla est, Domine*, ex Pontificale cantavit.

(1) 2. Cor. III, 5. (2) Hebr. IV, 16. (3) 2. Tim. II, 10.
 (4) Psalm. XXXIII, 6. (5) Luc. XII, 49. (6) S. Bernard.
 (7) 1. Cor. XV, 58. (8) Jacob. V, 16. (9) Gen. XV, 1.
 (10) Apoc. IV, 11. (11) 1. Petr. V, 4. (12) Apoc. V, 12.

Ambonem ascendit tunc canonicus diaconus, et ab ipso respondente omni concilio et clero, cantatæ sunt sequentes

ACCLAMATIONES.

✠. Omnipotenti et æterno Deo uni et trino, benedictio, laus, honor et gloria in sæcula sæculorum.

✠. Amen, Amen, Amen, Ipsi laus, ipsi gloria, ipsi gratiarum actio in sæcula sempiterna.

✠. Deo ac Salvatore nostro Jesu Christo, nobiscum in altaris Sacramento manenti, et ex inexhausto Cordis sui fonte uberes gratias effudenti, adoratio, et amor, et gloria, et perpetua gratiarum actio.

✠. In nomine Jesu omne genuflectatur. Adorent eum omnes fines terræ, et regnet super nos Salvator mundi.

✠. Immaculatæ, semperque Virgini Dei Genitrici Mariæ, cleri reginæ, Hispaniarum patronæ, omniumque matri benignissimæ, perpetua laus, gloria et plausus perennis.

✠. Sanctissima mater, respice de cœlo, et vide, et visita vineam istam, et perfice eam; omnesque ad te confugientes dirige in viam salutis æternæ.

✠. Sanctæ Virgini Teresiæ, et omnibus sanctis diœcesium nostrarum patronis, perpetuus honor, atque amoris et venerationis obsequium.

✠. Sancti patroni nostri, populum vobis commissum defendite a conventu malignantium, a multitudine operantium iniquitatem, eique impetrate de rore cœli et de pinguedine terræ.

✠. Sanctissimo Patri nostro Leoni, Pontifici maximo, sapientiæ suæ lumine errorum tenebras ubique terrarum discutienti, christiani nominis propagatio, ab inimicis victoria, cunctarum gentium obedientia, et longæva in pace prosperitas.

✠. Domine Deus, sanctissimum patrem nostrum ecclesiæ tuæ conserva, et mitte illi auxilium de sancto, ut eo gubernante omnes gentes illuminentur, et quæ dispersæ sunt, in unum ecclesiæ tuæ ovile colligantur.

✠. Reverendissimo Metropolitanæ, hujus concilii præsidi, salutaris vigilantia, in laboribus constantia et felix exitus.

✠. Clementissime Deus, effunde super eum misericordiam tuam, et gratiæ tuæ dona super ipsum multiplica, ut fideliter tibi serviat, et salvus sit in regno cœlorum.

✠. Reverendissimis Episcopis et hujus concilii patribus, copiosa benedictio, gratiarum actio, et faustus ad ecclesias suas reditus.

℞. Merces illis copiosa, et gaudia æterna pastorum: Domine Deus, illumina faciem tuam super servos tuos, et dirige gressus eorum in viam pacis ad dandam scientiam salutis plebi tuæ.

✠. Omnibus capitulorum cathedralium procuratoribus, viris religiosis et theologis, providis patrum cooperantibus, salus, benedictio, et boni operis præmium.

℞. Salus a Deo et benedictio. Benefac, Domine, bonis et rectis corde, ut sint benedicti in ordine sacerdotali, et partem habeant cum iis, qui verbum Dei bene administraverunt ab initio.

✠. Venerabili capitulo metropolitano, clero hujus civitatis, et capitulis, et clero totius provinciæ, salus et divinarum gratiarum abundantia.

℞. Adesto, Domine, famulis tuis, et esto illis salus, pax et gaudium in Spiritu Sancto.

✠. Catholico regi nostro, et omnibus principibus christianis, sanctissimæ religionis zelus, justitia, benedictio, et pacis fecunditas.

℞. Amen. Dirigat eos Dominus in viam justitiæ, ut sibi placita cupiant, et tota virtute perficiant.

✠. Totius provinciæ nostræ fidelibus, et universo populo christiano gratia, et pax et perpetua prosperitas.

℞. Salvum fac populum tuum, Domine, ut in vera fide perseveret, et benedic hereditati tuæ, ut in omni opere bono abundet, et rege eos et extolle illos usque in æternum.

✠. Decretorum hujus concilii provincialis observantia salutaris per intercessionem beatissimæ Virginis Mariæ, ejusque sanctissimi sponsi Josephi, sanctorum apostolorum Petri et Pauli, sanctæ virginis Teresiæ, aliorumque sanctorum patronorum diocesium et provinciæ nostræ.

℞. Fiat. Fiat. Amen. Amen.

Deinde primus cæremoniarum magister, ex eodem ambone legit litteras Emi. Cardinalis Mariani Rampolla, Secretarii Status Smi. Domini nostri Leonis Papæ XIII, quibus Rmo. Archiepiscopo nuntiavit, eidem a Smo. Domino suis humilibus precibus benigne annuente, facultatem tribui benedictionem apostolicam impertire in fine concilii cum plenaria indulgentia ab iis lucranda qui confessione sacramentali expiati, et sacra communionem refecti adessent, juxta mentem Sanctitatis Suæ orantes. Hæc indulgentia appositis edictis ad valvas omnium ecclesiarum opportune publicata fuerat, et quamplurimi fideles ad ipsam lucrandam dispositi convenerant. Solemni ritu apostolicam benedictionem dedit Metropolita, quam devotissime susceperunt clerus et populus,

Post hæc canonicus diaconus cantavit *Recedamus in pace*, universo concilio respondente, *In nomine Christi. Amen.*

Hunc accesserunt Rmi. patres, ordine suo, ad Metropolitam a quo acceperunt gaudentes amplexum et osculum pacis, quod mutuo sibi dederunt omnes, et depositis sacris paramentis, universus clerus, omnesque de synodo, Archiepiscopum cappa indutum processionaliter ad ædes suas deduxerunt, inter innumerum populum, qui gaudens, plaudensque, templum, viamque omnem occupabat religiose salutans et accipiens benedictionem ab Archiepiscopo impertitam.

Hæc sunt acta concilii provincialis primi Vallisoletani, quæ ad majorem Dei gloriam, pro meo officio fideliter conscripta sunt a me primo ejusdem concilii notario, cum duobus aliis notariis a Rmo. Archiepiscopo in auxilium datis, testibus vocatis et rogatis Dominis doctoribus Melchiorre Serrano, Jacobo Ceron, et Andrea Herrador, canonicis hujus almæ ecclesiæ metropolitane, qui omnes mecum subscribunt Vallisoleti die prima Augusti, anno Domini millesimo octingentesimo octogesimo septimo; Philippus Amo Luis, Canonicus Doctoralis, Vicarius generalis et primus concilii notarius.—Franciscus Rubio, Canonicus, notarius.—Ildephonsus Poblacion, Beneficiatus, Rmi. Archiepiscopi vice-secretarius, notarius.—Melchior Serrano, testis.—Jacobus Ceron, testis.—Andreas Herrador, testis.

In quorum fidem, de mandato Rmi. Domini Archiepiscopi, hoc exemplar de littera ad litteram ex originali instrumento descriptum, et ipsiusmet Excellentissimi et Reverendissimi Domini sigillo munitum, subscribo et exhibeo. Vallisoleti die 19 Augusti 1887.

LIC. PHILIPPUS AMO LUIS.

